CLAUSE 1, TITLE AND PREAMBLE.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri R. M. PATIL.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Borstal Schools Bill, 1962, be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Borstal Schools Bill, 1962, be passed."

The motion was adopted.

MYSORE CHILDREN BILL, 1962.

Motion to consider.

Smt. YASHODARA DASAPPA (Minister for Social Welfare).—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Children Bill, 1962, be taken into consideration."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Children Bill, 1962, be taken into consideration."

†ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ 1962ನೆಯ ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶ, ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು; ಈಗ ಆ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳೂ ಒಟ್ಟುಕೂಡಿ ಒಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಣತಕ್ಕ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಈಗ ಅಡಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಆದರೆ ಈಗ ಆ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತೆರನಾಗಿದ್ದ ಶಾಸನವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕೆಲವು ನೂಕ್ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಶಾಸನಕಡಿತಕ್ಕೆರಿಸಲು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಒಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬೊಂಬಾಯಿ ಶಾಸನದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ 10-12 ಕ್ಲಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸರೀತಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರ ಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೀಡಾಗಿ ತನ್ನುಬೇನೆ ಅವರು ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾಲ ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸದೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕೈಗೂ ಕೊಡದೆ ಇವರಿಗೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೇಶದ ನತ್ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಣತರೇ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದರೆ 18 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಅವರ ವಯಸ್ಸು 16 ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಬಾರ್‌ಸ್ಟಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

Clause 7 in Chapter II says :

"*Juvenile Courts.*—(1) For the purposes of this Act, the State Government may, by notification, constitute one or more Juvenile Courts, for any area specified in the notification.

(2) A Juvenile Court shall be presided over by a magistrate or a Bench consisting of two or more magistrates as the State Government thinks fit to appoint, and where a Bench is so constituted, one of the magistrates shall be designated as the senior magistrate and one of them shall, as far as practicable, be a woman.

(3) In the event of any difference of opinion among the magistrates constituting a Bench, the opinion of the majority shall prevail, but where there is no such majority, the opinion of the senior magistrate shall prevail.

(4) A juvenile court, where it is presided over by a Bench of magistrates, may act not withstanding the absence of any of the magistrates and no order made by the Bench shall be invalid by reason only of the absence of any magistrate during any stage of the hearing of the proceeding.

(5) No person shall be appointed to preside over a juvenile court unless he is a magistrate of the first class and has, in the opinion of the State Government, special knowledge of child delinquency and child welfare."

ಚಾಪ್ಟರು 2 ರಲ್ಲಿರುವ 7 (5) ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

"7 (5). No person shall be appointed to preside over a juvenile court unless he is magistrate of the first class and has, in the opinion of the State Government, special knowledge of child deliquency and child welfare,"

ಇನ್ನು 18ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ

"18. Withdrawal of persons from Court when child is examined as witness".....

ಎಂದು ಇದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಾಪ್ಟರು 3 ರಲ್ಲಿ

"21. Factors to be taken into consideration in making orders under this Act.—For the purposes of any order, which a

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

competent Court has to pass under this Act, such Court shall have regard to the following factors :—

(a) the character, religious persuasion and age of the child ;
(b) the circumstances in which the child is living ;
(c) the reports made by the Probation Officer ; and
(d) such other matters as may, in the opinion of the Court, require to be taken into consideration in the interest of the child;

ಇದನ್ನೂ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇನೆ ಕ್ಲಾಸು 25ನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

"25. Functions of a certified School, Every Certified School to which a neglected child or a juvenile offender is sent under this Act, shall not only provide the child with accommodation and maintenance, but also endeavour to provide the child with facilities for education and developing his character and abilities and to give him necessary training for his reformation and shall also perform such other functions as may be prescribed."

ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ fit persons institution ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಆಕ್ಟ್ (2) ರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡು ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಾಲಂಟರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆಪವಾ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

"26. Remand homes : (1) The State Government may establish and maintain as many remand homes as may be necessary for the temporary reception of children during the pendency of any inquiry, trial or other proceedings regarding them under this Act and such remand homes shall be maintained in such manner as may be prescribed."

ಇನ್ನು ಚಾಪ್ಟರು 4ರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸು 37 ರಲ್ಲಿರುವ ಸಬ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ನು (2) ರಲ್ಲಿ

"37 (2). The State Government may, by notification, delegate to the Chief Inspector such of its powers under this Act, as may be prescribed except the power to establish juvenile Courts, Certified Schools, remand homes; after-care organisations or Government hostels for reception of children or the power to make rules under this Act."

ಎಂದು ಇದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಚಾಪ್ಟರು 5 ರಲ್ಲಿ

"(4. Every child taken charge of under sub section (1) shall unless he is kept with his parent or guardian, be sent to a remand home (but not to a police station or jail) until he can be brought before a competent Court.

ಎಂದು ಇದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಚಾಪ್ಟರು 6 ರಲ್ಲಿರುವ 48ನೇ ಕ್ಲಾಸನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

"48. penalty for sale of tobacco to child etc, (1). Who ever sells any tobacco to a child, except on the written order of the

parent guardian or employer of such child, shall, on conviction, be punished with fine which may extend to one hundred rupees.

ಇನ್ನು ಚಾಪ್ಟರ್ 10ರಲ್ಲಿ 82ನೇ ಕ್ಲಾಸನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

"82. Establishment and functions of aftercare Organisation: (2) Every such organisation shall take care of the children when they leave a Certified School or fit person institution and shall for the purpose of enabling them to lead an honest, industrious and useful life, take all such measures as it may deem necessary or as may prescribed."

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 83ನೇ ಕ್ಲಾಸನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

"83. Hostels for homeless children : (1) The State Government may establish hostels in principal cities and towns, where children and juvenile offenders on leaving Certified Schools or fit persons institutions may find a home.

(2) Government hostals established under sub-section (1) shall be managed by a Superintendent assisted by such staff as may be provided :

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ 12 ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಸೇರಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳ ಕಾನೂನನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೂ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

MAJOR P. F. D'MELLOW (Nominated).—Mr. Speaker, I should like to offer a few observations on this Mysore Children Bill, 1962.

As stated, the objects and reasons for this Bill arise from the need to consolidate into the one uniform measure, the several Acts now operating in the different areas of our State, and when we note that some of these measures date as far back as the 1920s and 1940s, we are naturally concerned whether we have taken adequate care to see that the results of experience leading to great advances in the field of child care and rehabilitation are found reflected in this Bill.

Mr. Speaker, laws however sound they may appear are no substitute for commonsense in human behaviour and social justice is alas too often sought to be interpreted by individuals who though possessed of authority, are not necessarily on this account alone qualified to understand the implication of what they seek to enforce or alter.

Eminent authorities on the subject of socially maladjusted child and on that of juvenile delinquency are today less confident of the value of the application of what was at one time thought sound social justice, compulsory primary education.

It is thought that many children function better through their hands than their heads, and so by enforcing them, at an early age out of the home and family setting, so as to attend schools, in the name of compulsory education, the vacuum of their unused physical energy is not compensated by the mental effort demanded. This results first in their distaste for study, from there to delinquency.

(MAJOR P. F. D'MELLOW)

This theory finds added support under conditions which are unfortunately applicable in India particularly, where for want of adequate funds necessary to provide all that modern education demands, results in over-crowding, under-nourishment, untrained teaching staff, and understaffed educational institutions generally. Since employment in a developing economy depends on formal education, especially in cities, our children are being driven to schools which lack much of all that is necessary for their proper training to say nothing of the fact that underpaid and dissatisfied teaching staff are not necessary for the best atmosphere in which to grow our future citizens. In such circumstances there is the danger that all we might succeed in achieving is the total upheaval of society without attaining the goal of a productive and balanced society when considering measures such as that are now before the House on the subject of child mal-adjustment and delinquency, it becomes necessary to give some little thought to the problem of depriving the child of the value of the family environment in his rehabilitation. To insist on sending all children to compulsory schooling, at a tender age, and during his most formative period, under conditions that did not ensure sound education and discipline and then later finding that as the result the child has returned say at eleven years to his family without having the facility of responding to his family and home discipline and yet not having acquired the skills required to carry him forward to a useful and productive career, is something that we cannot shut our eyes to.

Mr. Speaker, this Bill for child care and rehabilitation must serve to provide the opportunity to recognise that interference with the family pattern of mutual aid and security often produces just those very conditions which this Bill seeks to remedy. We must realise at the outset that the secure family unit is society's best safeguard in undertaking the care and rehabilitation of the mal adjusted or delinquent child.

Feelings of insecurity, neglect, want of parental care or indifference, chronic illness, poverty and mal-nutrition are factors known to contribute to the creation of the problem of children.

Need therefore exists for more attention and study of causes for the insecurity that exists in most of our families today and its effect on driving the young mind to almost desparate preoccupation with personal gain and survival.

If only more time could be spent in this direction, if only authorities and sociologists bent their combined efforts to such studies, we should not hear today that the incidence of child maladjustment, and juvenile delinquency is steadily on the upgrade.

Mr. Speaker, the figures published for the whole of the country make disquieting reading and to my way of thinking, it is only when we have grasped and accepted these facts sufficiently that we in the State Legislatures will ensure that the schools, the Remand Homes and our rehabilitation centres are planned to produce positive results.

That victimised children are discovered sufficiently early and that erring parents are made conscious of their responsibilities and that our After Care organisation is attuned to current and local needs and not created to some blueprint borrowed from countries and occasion divorced from the realities of our State.

Only then, shall we provide that this Bill does harness much of the required family environment and discipline needed for child's rehabilitation, while at the same time ensuring that efforts are made concurrently to attend and remove from the families which tend to provide the need for measures of this nature, much of the insecurity and bad example which might have in the first instance contributed to the unsettling of the unfortunate child. In other words in conjunction with the care and remedies provided in this Bill, we must devise machinery to help the family, for unless we help restore the roots, no effort or expenditure on preserving the offspring can avail us. That is the law of nature and of God.

The schools and educational Institutions planned for under this Bill must provide the unfortunate child with the only the very best possible educational services in such fields as nutrition, health, education and training for future professions. Our aim must be not to punish and shut away the erring or mal-adjusted child but to rehabilitate and restore him to his family and to society.

Occasion must be taken during the period when the unfortunate child is maintained under the provisions of this Bill to undertake a diligent search among such children so that while those who can profit from normal educational measures are so directed, the remainder are helped to acquire skills associated with the greater use of the hands and their whole thinking redirected back to the family and traditional environment. It is unwise to try and provide the child from the village and an agricultural background with skills required of the urban dweller.

Mr. Speaker, while on this Bill we must do a little rethinking as to connotation of the term "Juvenile Delinquency", I submit that it will serve little purpose were we to restrict ourselves to a definition where only the forms of behaviour which run counter to existing laws are covered and neglect those many other facets of the problem.

We must accept that the more we advance towards an industrialised society, the more we shall have to contend with the gang phenomena, student indiscipline and the other changing patterns in child behaviour.

There appears little purpose in enacting laws of this nature without attending to the basic cause for such enactment, or if we fail to avail of that vast potentiality for the control of jevenile delinquency the discipline of the family and of a sound school system.

In short, we must recognise that it is not by passing such measures that we shall solve the problem of the unfortunate child, but by writing into this Bill acceptance of such fundamental, that is that the Home is the very best area for harnessing and conserving child of human energy and channellising it towards purposeful living.

(MAJOR P. F. D'MELLOW)

Coming to the Bill istelf, I think it is a printer's devil which has crept into clause 5, at least that is so in my copy. In line six of the first paragraph instead of the words clause (e) of section 4, it should read clause (f). We nextt urn to sub-clause (5) of clause 7—Juvenile courts, and I should like that the State Government do insist on special knowledge on the part of the individual to be appointed as Magistrates to deal with cases brought under this Act, though it is not clear what Government holds as requisite knowledge.

Sir, I am not happy at the provision in clause 16 which visualises that in certain circumstances the parents be required to withdraw from the Court. I ask that a parent be entitled to be present at all times during such hearings.

I am glad for the provision contained in clauses 21 and 25. The importance of providing suitable and adequate ability, his religion and his own mother tongue are of paramount importance in the rehabilitation of a child.

In like manner I say that the State Government do exercise care when framing the Rules envisages in clause 100 of this Bill in respect of such matters as Fit Person Institutions, approved places and the Committee of Visitors.

So far as clause 30 goes, I am sorry that we do not find a provision for all time permanent medical attendant rather than a visiting medical officer.

Mr. Speaker, there are many more points on which I had hoped to speak but in the circumstances prevailing today, when the whole of this side of the House, the opposition benches, bar myself, are empty. I can only regret that so important a measure as affects our future citizen, the child, is not to be sent to a Select Committee, I say that this is most unfortunate.

Thank you.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

"The strong foundation of the national life is the character of our children. The future of the nation depends upon such children."

'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಾಳದ ಭದ್ರವಾದ ಅಸ್ತಿಭಾರವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ನಡತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥ ಭಾವೀರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಗಬೇಹೋಗುಗಳು ಅಂತಹಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ, ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುವ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ 16 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಹುಡುಗರ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರ ರೀತಿ, ನೀತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಗುವಂಥ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನ ರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದಲೋ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೋ, ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಹವಾಸಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ, ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದಲೋ, ಅನೇಕ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ನೈತಿಕ ಮುಟ್ಟು, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇಂತಹ ಕ್ಕಳನು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ, ಸೇವಾವೃತ್ತಿ, ಅನೀತಿ ಕಾರ್ಯ

ಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಹಣಗಳಿಸಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ದುಷ್ಟರು, ದುಷ್ಟಕೂಟಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಕಿತ್ತು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದವರುಂಟು; ಎಷ್ಟೋ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ವ್ಯಭಿಚಾರ ಗೃಹಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದವರುಂಟು ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟದ ಎಷ್ಟೋ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಇಂತಹ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಈ ವಿಧೇಯಕ ತುಂಬಾ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಮೂರು ವರ್ಷದ ಬುದ್ಧಿ ನೂರು ವರ್ಷದತನಕ' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಿದ್ದುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದುದು.

ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಅನಾಥವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ, ದಾರಿತಪ್ಪಿದ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಶುಹತ್ಯೆಗೂ ಹಿಂಜರಿಯದ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳುಂಟು. ಅಂತಹವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಶಿಶುರಕ್ಷಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನಿಡುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವು ಈ ವಿಧೇಯಕದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಹ ಮಗುವಿನ ರಹಸ್ಯ ಕಾಪಾಡುವಂಥ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವಂಥ ಒಂದು ವಿಧಿ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಪುಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾಲಾಪರಾಧಿಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸಹ ಈ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧೇಯಕ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ವರಪ್ರದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ, ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆರವಾಗಬೇಕು. 'ಕದ್ದು ಸೇದುವ ಮಗಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ತಂದೆ, ತಾ ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲಾರ ಮದ್ಯ ಚಟವ' ಎಂಬಂತೆ ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಲ್ಲು ಇರುತ್ತದೆ, ಬಾಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಬತ್ತಳಿಕೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳು, ಎಷ್ಟಿದ್ದರೇನು, ಅದರ ಉಪಯೋಗವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಕಾನೂನುಗಳೂ ಇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಪೋಲೀಸ್ ಶಾಸನ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಕ್ಷಯಪಾತ್ರೆಯಂತಿವೆ. ಆದರೇನು? ಕಳ್ಳತನ, ಜೂಜು, ವ್ಯಭಿಚಾರ, ದೊಂಬಿ, ದರೋಡೆ, ಕುದಿತ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆ, ಯಾಷದು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲವೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಾನೂನಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಾನೂನಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ "When Government breaks the law, the country becomes a prison" ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಬಂದೀಖಾನೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ದೋಷಪೂರ್ಣಯುಕ್ತ ಶಾಸನಗಳನ್ನು 'ವಜ್ರಾದಪಿ ಕಠೋರಾಣಿ ಮೃದೂನಿ ಕುಸುಮಾದಪಿ' ಎಂಬಂತೆ ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣರಾಗಿ, ಹೂವಿನಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಯುಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉಪಮಾನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಗುರು ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಶಿಷ್ಯ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೊಸ ಜಮಖಾನ ಹಾಸಿ, ಹೊದಿಯಲಿಕ್ಕೆಂದು ಕಂಬಳಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಗುರುಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಪೂಜೆಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಜಮಖಾನ ಮತ್ತು ಕಂಬಳಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಕಣ್ಣು. ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜಮಖಾನ ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಯ್ತು, ಕಂಬಳಿ ಹೊದೆಯಲಿಕ್ಕಾಯ್ತು ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಇದು ಶಿಷ್ಯನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಗುರುಗಳು ಗಾಡಿ ಏತ್ತುತ್ತಂದಿದ್ದರು. ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಸಂಗ ಎಂದು ಶಿಷ್ಯನೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಗುರುಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತು ಗಾಡಿ ಬಾಡಿಗೆ ಹೂಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಯ್ತು, ಎತ್ತು ಜೇಸಾಯಕ್ಕಾಯ್ತು ಎಂದು ಮರು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿದ. ಗುರುಗಳು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನನ್ನದು ನನಗೆ ಇರಲಿ, ನಿನ್ನದು ನಿನಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಶಿಷ್ಯ ಹಾಗಾದರೆ ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ, ಹೀಗಾದರೆ ಹೀಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ಗುರುಗಳು ಬಂದದ್ದಾರಿಗೆ ಸುಂಕವಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಊರಿಗೆ ಹೋದರು. ಶಿಷ್ಯನೂ ಪಾರಾದೆ ಎಂದು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಇದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಸರಕಾರ ಗುರುವಿದ್ದಂತೆ. ಕಾನೂನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದಂತೆ. ಸರಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಚಿಸು

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್)

ತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ತಿರುವಂತ್ರ ಕಲಿಸುವ ವಕೀಲರು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಉಪಯೋಗವೇನು? ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿರವೇರಿಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಉಪಮಾನ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಕರುಣಾಜನಕ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಸ್ಟರ್ ಅರ್ಥರ್ ವೆಲ್ಲಿಹೆಚ್ ಎಂಬ ವಿದೇಶದ ಸಿನಿಮಾ ಉದ್ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬರು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮಹಾ ನಗರದ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುವಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದಿಯೇ ಹಾಸಿಗೆ, ಆಕಾಶವೇ ಹೊದಿಕೆ, ಗಾಳಿಯೇ ಆಹಾರವಾಗುಳ್ಳ ಇಂತಹ ನಿರ್ಗತಿಕ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಪಾಪದ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಂಶಳೆಗಳು ಎಣಿಸುವಂತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಲಿ ರಿಕ್ಷಾ ಎಳೆಸಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರಂತೆ. ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಪಾಪ ಕೃತ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಎಂಜಲು ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಕಿತ್ತಾಡುವ ಮಕ್ಕಳ ದೃಶ್ಯ ಎಂತಹ ಕಟುಕ ಹೃದಯಿಗೂ ಸಹ ಕಣ್ಣೀರು ತರುವುದಂತೆ. ಇಂತಹ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಅನಾಥ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಕಲಕತ್ತೆಗಿಂತಲೂ ದಾರುಣ ದೃಶ್ಯಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ತಾಪ ದೇಶಕ್ಕೊಂದು ಮಹಾ ಶಾಪವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನು ಇಂತಹ ಕರುಣಾಜನಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ, ಅನಾಥರಾದ, ಅನೀತಿಗೊಳಪಟ್ಟ, ಅಲಕ್ಷಕ್ಕೊಳಗಾದ, ಅಕ್ರಮ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ವಿಧೇಯಕ ವರಪ್ರದವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಉನ್ನತಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತಿಗೆ ತುಂಬಾ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕ ಶಾಸನವಾಗಲಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಉನ್ನತಿಯಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).—Sir, while welcoming this bill, I wish to offer a few remarks with regard to certains provisions. We all know that the spirit behind the bill is highly commendable because in a country like India, where poverty reigns large, the children are wihout proper care and education and therefore they are apt to fall into bad company and habits. In fact as an instance I may cite the fact that most of the pickpocketting is done by children. The principle behind the bill is no doubt good but what happens now is that in the erstwhile State of Mysore, this law was in force. While explaining the objects of the Bill, it is stated that in certain parts of the State there is no law in regard to the care of children. The object of the Bill is to improve the lot of the children and their Character and moral so that they would turn out to be good citizens. The State should provide them better facilities in remand homes and certified schools, I have myself visited these places. A few yards from my house there is a remand home and a certified school. But the psychology in the children, as I found, is that they are under the duress of law. The object of the bill is to reform them, to make them good children, to see that some of the evil habits by their being in undesirable company, are washed out. It is an educative and reformative process but the atmosphere under which they are kept there is such that they feel guilty and that they are serving a term in the jail though without the restrictions of the jail. The atmosphere must improve. They must be made to feel that they are in very good care and that they are not under duress. In the residential schools, they

must feel as though they are in a hostel and facilities for their education should be better. Simultaneous with the passing of this bill, Government should also take care to see that in the remand homes, better facilities for clothing, food and education are provided.

Coming to the provisions of the Bill, in the definition clause, I want to know why a distinction has been made in respect of ages of boys and girls who would come within the purview of this Act. In the case of girls it is 16 years and boys, it is 18 years. Girls achieve a sense of responsibility much earlier in age than boys. If we compare a girl of 14 years and a boy of 14 years, we will find the girls have more responsibility, more understanding and more intelligent. A boy of 14 is merely an urchin on the streets. A boy must be considered a child even if he is 16 or 18 years and a girl is a child at a lesser age. If the Hon'ble Minister explains the idea behind this disparity, I can understand. In fact, in my opinion, it should be the reverse. The girl should be considered a child till 14 or 15 years. We see that they are married at this age and become good housewives at the age of 15. A boy of 16 does not know even to dress properly.

So, this age disparity as fixed, 18 years for girls and 16 years for boys, I think it remains to be explained by the Hon'ble Minister who has sponsered this Bill.

If we go to Chapter II, here it is provided for the constitution of a bench of Magistrates to try these offences. In fact, in sub-clauae (2) of clause 7, it is stated that the Bench should consist of three Judges, one of them must be as far as particable be a woman. The idea is good. Women are really good judges, and more than making them executive officers, they will prove themselves as good judges. It is not clear from this whether they are all honorary Magistrates or paid Magistrates, because in sub-clause (5) it is stated:

> "No person shall be appointed to preside over a juvenile court unless he is a magistrate of the first class....."

Perhaps the Bill intends to have one of the three judges as First Class Magistrate from the Judiciary and two of them perhaps will be honorary Magistrates. I wish that this would have been made very clear in the Bill itself. In the financial memorandum we do not find any commitment regarding this. Sub-clause (5) of clause 7, even if that is so, it is all right and it can be there, but with regard to the other Magistrates it should be more specific that they are only honorary. The mode of appointment of these Magistrates is not clearly stated. I would like to make a suggestion in this connection. Out of the three Magistrates, one may be drawn from the judiciary and two will be honorary, and one of course out of whom will be a lady.

With regard to the powers of the Juvenile and other Courts, of course it is made clear that there cannot be equality between a child and an adult, and in such cases the trial with regard to the child must be transferred to the Juvenile Court. That is all right. With regard to the appearance before court of the juvenile offenders, provision has

(SRI GANJI VEERAPPA)

been made to summon the parent or the guardian, if any, and the police officers are invested with powers to produce them before these juvenile courts. One thing, in this connection, which I want to point out is, in clause 21, it is provided as to what are the factors to be taken into consideration in making orders. It is stated here :

"...such Courts shall have regard to the following factors :—

(*a*) the charater, religious persuation and age of the child ;
(*b*) the circumstances in which the child is living ;
(*c*) the reports made by the Probation Officer ; and
(*d*) such other matters as may, in the opinion of the courts, require to be taken into consideration in the interest of the child : "

I think, Sir, that it is very necessary in all such cases that these factors are taken into consideration before any servere action is taken, because the very object of this Bill is to see that the children are not made to suffer unnecessarily or penalised for no fault of theirs. These factors are certainly helpul while comming to the conclusion as to the mode of punishment to be given to such offenders. In Chapter V it is provided for the punishment in matters of neglected children. Who should be considered a child neglected is to be explained properly in the Bill. In fact clause 38 says :

"(1) If any police officer, or other person authorised by the State Government in this behalf by general or special order, is of opinion that a person is apparently a neglected child, such police officer or other person may take charge of that person for bringing him before a competent Court."

Who exactly is a neglected child is not very clear from the Bill. In fact at that rate, suppose a child has gone out of the house for no fault of the parent and is wandering, no doubt such a child must be taken care of. It is provided that any police officer authorised by the State Government may take that child into his custody and produce him before a competent court. But, it should have been made very clear as to under what circumstances precisely that a child should be considered as a neglected child. That is a lacuna in the Bill. Pherhaps, it may be possible to make it clear by making the rules. Otherwise, the power vested in a police officer to take him to a Court may lead to abuses. Here, when a child is committed to a certified school, the period for which the child may be kept there is left to the discretion of the Court that considers this case. In clause 40 it is stated :

"(1) When a person alleged to be a neglected child is produced before a competent Court, it shall examine the police officer or the authorised person, who brought the child or made the report and record the substance of such examination and hold the enquiry in the prescribed manner and may make such order in relation to the child as it may deem fit.

(2) Where a competent Court is satisfied on inquiry that a child is a neglected child and that it is expedient to deal with him, such Court may make an order directing the child to be committed to a Certified School or to the care of a fit person named by the Court for the period until such child ceases to be a child.

Provided that the competent Court may, for reasons to be recorded, extend the period of stay but in no case beyond the time when the child attains the age of eighteen years, in the case of a boy, or twenty years in the case of a girl."

What I suggest in this connection is this: as soon as a child is committed to a Certified School, signs of improvement are found in the child or the parent may come forward with a plea that he is prepared to abide by any conditions and take proper care of the child and the child also shows signs of improvement, the discretion must be allowed under such circumstances to release the child and commit it to the care of parent or guardian. Such a thing is not found here. It is very essential: They may be marvelous signs of improvement and may be more rapid than they are expected to reform. Under such circumstances, there must be a discretion left to the Courts or the authorities controlling these Certified Schools to release the child before the period and give the child to the custody of the parents and guardians. I think such a provision is necessary here.

4-30 P.M.

Sir, The idea found in Chapter VI that children should not be allowed to enter any dangerous place or drinking house, dangerous drug house, or if a child is made to borrow money and indulge in bad habits and if a parent or guardian is responsible for that, punishment is proposed here. But the powers vested here in the police for taking action under this chapter are so wide and are so vague, that under any pretext action may be taken against a parent or guardian for any suspected offence that the parent might have done. Suppose the child carried a letter in his hands given by the parent to approach a friend of his and bring some money. It is provided here:

"50. *Inciting child to bet or borrow.*—Whoever by words either spoken or written or by signs or otherwise, incites or attempts to incite a child to make any bet or wager or to enter into or take any share on interest in any betting or wagering transaction or so incites or attempts to incite a child to borrow money or to enter into any transaction involving the borrowing of money, shall, on conviction, be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to one month or with fine which may extend to one hundred rupees, or with both."

My apprehension is that under the pretext of taking action under the provisions of this chapter, even a normal transaction or an innocent

(SRI GANJI VEERAPPA)

transaction may come under the provisions of these provisions, so that under such circumstances, the parent or gurdian may be liable for any action under this chapter. Care must be taken to see that such abuse of powers under this Chapter may be avoided, because if you proceed further, in section 53 it says :

> "53. Whoever procures a child ostensibly for the purpose of menial or other employment and withholds the earnings of the child or uses such earnings for his own purposes, shall, on conviction, be punished with fine, which may extend to one thousand rupees.
>
> "(2) Any person who avails of the labour of a child exploited in the manner referred to in sub-section (1) shall be liable as an abettor.

Sir, child according the definition in this Bill means a person of 16 years in the case of a boy and 18 years in the case of a girl. In our country, in fact if you go to villages, it is only children under this definition—namely under the ages of 16—1 age group, it is they who are engaged for manual work. Otherwise, they cannot make both ends meet. We have a number of such boys and girls employed for labour. It is very common in cities and villages also. That is due to poverty of the family. Sir, if that is made an offence, perhaps it may be a very dangerous weapon in the hands of the police. It is stated here :

> "whoever procures a child for the purpose of menial or other employment and withholds the earnings of child or uses such earnings for his purposes..."

Then only he comes within the mischief of the provisions of this Act for punishment. So, mere employment of these children, I do not think it is the object of the Government to make it punishable. Any way, it is better to see that these provisions are not allowed to be abused in the hands of the tactless officers. Sir, this is with regard to special offences in respect of children. Even here, if a man sends his boy to purchase beedies or cigarettes, it is said in section 48 :

> "48. Penalty for sale of tobacco to child (1) Whoever sells any tobacco to a child, except on the written order of the parent, guardian or employer of such child, shall, on conviction be punished with fines which may extend to one hundred rupees."

Sir, all these things, in fact, if really the boy goes at the instance of his father for the purpose of getting tobacco for his father or for guardian in the House, it cannot be an offence. The person who sells that becomes an offender. Nor is it practicable in such cases to send a letter. It is not practicable, because in villages people are illiterate. If they send their children to fetch beedi, and if the written order of the father or parent is insisted upon, it becomes very difficult. If all these provisions are strictly enforced, without giving any sort of margin to what is happening in practical everyday life, everyone may come within the

purview of this Act innocently. I hope that it will be seen that such things will not be allowed to happen and it does not lead to abuse of power at the hands of police.

These are some of the important provisions contained in this Bill which need certain observations. Otherwise, the Bill is timely and desirable and of course deserves the best consideration at the hands of this House, because our very object is to see that these children are not neglected, are not allowed to commit offences and to fall in bad company.

Once again, I want to impress upon the Government to see, firstly that some of these powers are not abused, because powers are vested in police and some provisions are very vague. Secondly the conditions in the certified shools are improved so that the boy has better standard and better educati n because they are the future citizens. It is our experience that children in their early ages are a little mischievous but in later life turn out to be very intelligent and turn out to be very useful member of society. Such being the case, care must be given to see that better facilities are given in certified schools.

With these observations, I commend this Bill for the acceptance of this August House.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ವ ಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ವಾದ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಂದೆ ನತ್ಪ್ರಜೆಗಳ ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅ ಮಕ್ಕಳ ಹೊ ಷಕರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡದಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಯಾವ ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಲೀ ಅವರು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಮುಂದೆ ಅವರು ಅದೇ ನನ್ನಿ ದೇಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಿ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ದೇಶದ ನತ್ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ 16-18 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಶಾನನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಜ್ 48 ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Penalty for the sale of tobacco: Selling tobacco or tobacco products is made punishable, except under a letter from parent.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್ ಇಂಥ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬಾರದು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅಥವಾ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಈಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೀಗೇ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಿರುತ್ತೇವೊ ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ವಿಷಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಮ್ಯಾಂಡು ಹೋಂ ಎನ್ನುವುದು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ)

ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೆಕ್ಷನ್ 43ರಲ್ಲಿ uncontrollable children ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತುಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜಿಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇದರಲ್ಲಿರಬಾರದು! ಯಾವಾಗ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಕಾಪಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಬಾರದು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಾ ದಾಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲೆಂದು, ಅನಾಥರಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಕಾರಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ರಿಮ್ಯಾಂಡು ಹೋಮನ್ನು, ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ದರ್ಪವಾಗಲೀ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಮಾಡಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. Humanitarian consideration ಎಂದರೆ ಸಹಜವಾದ ಮಾತೃತ್ವದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಯುಗ ಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಯಾವುದು ಹಳೆಯದಾಗಿರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿದ್ದವೋ ಅವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಿ. ಮೆಲ್ಲೋರವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಒಂದು ಪ್ರೇಮ, ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಮಹತ್ವ ಬಳಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಒಂದು ಪ್ರೇಮ ಇದರಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗುತ್ತಲ್ಲವೇ ಎಂದರು. ಬಡ ಜನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಾಗಿರುವವರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಳಗಾಗುವ ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೇಮ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚಿತ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಸಮಾಜವಲ್ಲ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಅವರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನರಿತು ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಂತೋಷ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಸರಕಾರದ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಾದ ಹಳೆಯ ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಈಗ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೂತನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿರುವ Section 100 ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ:

"Every rule made under this section shall be laid as soon as may be after it is made, before each House of the State Legislature, while it is in session for a total period of thirty days, which may be comprised in one session or in two successive sessions, and if, before the expiry of the session, in which

is so laid or the session immediately following, both Houses agree in making any modification in the rule or both the Houses agree that the rules shall not be made, the rule shall thereafter have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; so however that any modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule."

ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎರಡು ಮನೆಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ರಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಬಂದಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಎರಡು ಮನೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಯಾವ ಕಾನೂನನ್ನೂ ರಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಅಂತಹ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬರುತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗಾಂಜೀ ವೀರಪ್ಪನವರು "Neglected child" ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಪುಟ 293 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ:

"'Neglected child' means a child who—

(i) is found begging; or

(ii) is found without having any home or settled place of abode or any ostensible means of subsistence or is found destitute, whether he is an orphan or not; or

(iii) has a parent or guardian who is unable or unfit to exercise or does not exercise proper care and control over the child; or

(iv) lives in a brothel or with a prostitute or frequently goes to any place used for the purpose of prostitution, or is found to associate with any prostitute or any other person who leads an immoral, drunken or depraved life; or

(v) is otherwise likely to fall into bad association or to be exposed to moral dangers or to enter upon a life of crime;"

ಯಾವ ಮಕ್ಕಳು Neglected ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ಮನಸೂದೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ 16-18 ವಯಸ್ಸಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ 16ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಶ್ರಯ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. 16 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮವಿರುತ್ತದೆ. 16ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗಿ, ಮಗುವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಂತೆ 16 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಏರ್ಪಾಡಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿತವಾಗಿರುವವರು ಒಬ್ಬರೇ. ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಆರ್ಡಿನರಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುರುಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಫೀನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀಡಿಮೆಲೋರವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿದ್ದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೋಮಲವಾದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಂಪ್ರೆಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಅವರು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಏನೇನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ)

ಕೋಮಲವಾದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ವಾತಾವರಣದ ಕೆಲವು ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಸ್ವಭಾವತಃ ಅವರಿಗೆ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ಅರಿವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಈ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ನಂಬಾವಿತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನೇ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಏನಾದರೂ ರೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಿಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನಾನ್ ನಾನ್ ಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು, ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ, ಅಟ್ಮಾಸ್ಫಿಯರ್ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲೂ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಂದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಭಾವ ವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಇರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೊಬ್ಬಾಕೊ ಮಾರುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟು, ಗಾಂಜ, ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಕೈಲಿ ಬಾಟ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಂದಿವೆ. ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಯಾರೂ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡವರು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಿಗಬಾರದೆಂಬುವೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈಗ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುಳ್ಳು ವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದುಶ್ಚಟಗಳಿರುವ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಇನ್ನೊಸೆಂಟ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಬದಲು, ತಮ್ಮ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಬಲ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನರಿ ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನ್‌ಕಂಟ್ರೋಲಬರ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ, ತುಂಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಎಂದು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮುಗಳಿಗೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ತಂದು ಬಿಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ನ್ಯಾಯವೇ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಕಂಡರೆ ಅವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾದ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಧಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ, ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮುಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ ವೆಲ್ಲೂರವರು ಹೇಳಿದರು. ಬರೀ ಓದುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಪಾರ್ಡ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಕೆ ಕೆಲಸದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕೆಲಸದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅರಿತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ರೀತಿ ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ತತ್ವದಂತೆ, ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅದು ಇಲ್ಲಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್-ಟ್ರೀಟ್ಡ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಾಲದು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬರುವವು ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ನರ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯವಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಪೆಷ್ಯಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ತಾಳ್ಮೆಬೇಕು, ಸಹನೆಬೇಕು, ಸಹಜವಾದ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವಬೇಕು. ಅಂಥ ಗುರುಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅಡಿಗೆ ಮಾತಕಕ್ಕವನಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ, ಸೇವಾಭಾವನೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಕೊರತೆ ಇವೆ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗಬೇಕು, ಕಾನೂನು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇವ್ಯರೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳು ಸುಧಾರಣೆ ರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕೆಲವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಬಹಳವಿದೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾವು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವೇನಾಗಬೇಕು? ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸತ್ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ, ದೇಶದ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸುಧಾರಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಬೇಕೋ, ಯಾವ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕೋ, ಅವನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ, ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸತ್ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತೀನೇ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೋರಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Children Bill, 1962, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—There are no amendments.

CLAUSES 2 to 101.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 2 to 101, both inclusive, staud part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 101, both inclusive, were added to the Bill.

SCHEDULE.

Mr. SPEAKER. The question is :

"That the schedule stands part of the Bill."

The motion was adopted.

The schedule was added to the Bill.

CLAUSE 1, PREAMBLE AND TITLE

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 1, the Preamble and the Title stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the Preamble and the Title were added to the Bill.

Motion to pass.

Smt. YASHODARA DASAPPA.—I beg to move:

"That the Mysore Children Bill, 1962, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Children Bill, 1962, be passed."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—We will take up half-hour discussion.

Business of the House

Sri B. D. JATTI.—Before the half-hour discussion begins, I would draw attention to the promise I made earlier to-day that I would enquire and inform whether sufficient replies would be ready from tomorrow onwards. I wish to say that necessary arrangements have now been made. Tomorrow replies will be supplied and from Monday onwards, we will send replies regularly.

HALF-AN-HOUR DISCUSSION ON STARRED QUESTION No. 889

re: **House Building Co-operative Societies registered for the construction of Houses for the Scheduled Caste people in the State during 1962-63 and 1963-64.**

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಯಲಹಂಕ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 52ನೇ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲ 889ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ 1/5 ಭಾಗದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ.

ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ ಅವರ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ. 1948ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ, ಈ ಹರಿಜನರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿ